

T.C.
.....VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

**YANGIN ÖNLEME VE SÖNDÜRME
İÇ DÜZENLEMESİ**

1-GENEL ESASLAR

AMAÇ:

Bu İç Düzenlemenin amacı;..... Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul ve kurumlara ait her türlü yapı, bina, tesis ve işletmelerin tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı aşamalarında, herhangi bir şekilde çıkan yangının, can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini sağlayacak yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirler ile organizasyon, eğitim ve denetimi sağlamaktır.

KAPSAM:

Bu İç Düzenleme; Müdürlüğümüze bağlı okul, kurum, yurt ve tesis binalarında alınacak yangın önleme ve söndürme tedbirlerini kapsar.

DAYANAK:

Bu İç Düzenleme; “Millî Eğitim Bakanlığı Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi”nin 94 üncü ve 95 inci maddeleri gereğince hazırlanmıştır.

SORUMLULUK:

- Yangına karşı bina içerisinde gerekli koruma tedbirlerinin aldırılmasından, yangın malzemesi ve yangın cihazlarının faal halde bulundurulmasından, yangın ekiplerinin teşkil edilip görevlilerin tespitinden ve yangın vukuunda ekiplerin göreve sevk edilmesinden, itfaiye gelinceye kadar bu iç düzenlemeyi uygulamaktan Millî Eğitim Müdürü, okul/kurum müdürü (binayı kullanan kurumların yetkili amirleri) sorumludurlar.
- Yangın güvenliği, itfaiye yardım ve işbirliği, genel tedbirlerin uygulanmasından binanın en üst amiri sorumludur.
- Millî Eğitim Müdürlüğü binasında görevli her personel bir yangına sebebiyet vermemek için tedbirli olmaya ve bu talimatta belirtilen hususlara aynen uymaya mecburdurlar.

A- GENEL TEDBİRLER:

- 1- Bina içerisindeki kapılar numaralanacak ve anahtarları uygun bir yerde kilitli-camlı dolapta saklanacaktır.
- 2- Bürolarda madeni kâğıt sepeti bulundurulacak, burada toplanan kâğıtlardan hurda olarak depolanması sakıncalı olanlar öncelikle mesai bitiminde bina dışındaki bu işe mahsus yerde toplu halde yakılarak imha edilecektir.
- 3- Personelin konut adresleri ve telefon numaralarını gösterir liste santral odasında ve nöbetçi memuru odasında her an görülebilecek yerde asılı olacak, herhangi bir yangın vukuunda kendisine haber verilen personel derhal binaya gelerek kendisine verilen emirleri yerine getirecektir.
- 4- Millî Eğitim Müdürlüğümüze bağlı okul ve kurum binalarında yangında ilk önce kurtarılacak kıymetli evrakların bulunduğu dolaplara, kasalara “YANGINDA İLK ÖNCE KURTARILACAKTIR” etiketi konulacaktır. Bu dolap ve kasaların yangın vukuunda kurtarılmasına öncelik verilecektir.

5- Arşivlere ancak arşiv memurunun nezaretinde ve sadece gündüzleri girilebilecektir. Buralarda yanıcı madde bulundurmak yasaktır.

6- Yangına müdahaleyi kolaylaştırmak bakımından Millî Eğitim Müdürlüğü binasının ana girişi ve civarına itfaiye araçlarının rahatlıkla yanaşması için park yasağı levhaları konulmalı ve bu yasak titizlikle takip edilecektir.

7- Gerek bina söndürme ekibi görevlilerinin, gerekse olaya müdahale eden itfaiye ekiplerinin görevleri sırasında, yetkili itfaiye amirinin vereceği karar ve talimatlar, Millî Eğitim Müdürlüğü binasındaki personel tarafından aynen yerine getirilecektir. Millî Eğitim Müdürlüğü binasında yangın çıkması halinde olaya müdahale eden bina sorumluları mahalli itfaiye teşkilatı amirinin olay yerine gelmesinden itibaren onun emrine girecekler, kendisine her konuda yardımcı olacaklardır. Personel, itfaiye ekiplerinin görevinin yerine getirmede, güçleştirici davranışlarda bulunmayacaklardır.

8- Millî Eğitim Müdürlüğü binasında bulunan sabit ve seyyar yangın söndürme cihaz ve tesisatını bozmak, kırmak, karıştırmak, sökmek, içine kâğıt-paçavra gibi yabancı maddeler koymak veya bunları kullanılamayacak hale getirmek, bozuk bir halde tutmak, her ne surette olursa olsun yangın musluklarının önünü kapatmak, itfaiyenin geçişini güçleştirecek şekilde araç park etmek bina önüne ip çekmek, tente asmak, sergi kurmak vb. hareketler yapmak yasaktır.

9- Yangın Söndürme cihazlarının kontrolleri periyodik olarak yaptırılarak üzerindeki etiketlere işlenecektir. Bu cihazlar amacı dışında kullanılmayacaktır.

10- Elektrikler söndürülecek, elektronik cihazların (Radyo, Tv, Bilgisayar vb.) fişleri kontrol edilecek. Pencereler kapatılacak, odalar kilitlenerek anahtarları özel dolaplı yerlerine asılacaktır.

B- ELEKTRİK TESİSATINA AİT TEDBİRLER:

1- Elektrik tesisatının “Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği” esaslarına göre yapılmış olduğunu gösteren elektrik tesisat planı camlı bir çerçeve içinde, elektrik sigorta tablosunun yanında asılı bulundurulacaktır.

2- Elektrik tesisatı yetkili teknik eleman tarafından yılda bir defa komple olarak kontrol edilecek, kontrol sonucu hazırlanacak raporda; hâlihazır durum, varsa arızaların niteliği ve alınması gerekli tedbirler belirlenecek ve bu rapor bir yazıyla İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirilecek, eksik ve arızalar en kısa zamanda giderilecektir.

3- Binada elektrik sobası, ocağı üstü, benzin, ispirto, gaz veya LPG ocağı gibi yangın riski yüksek cihazlar kullanılmayacaktır. Ancak, yemekhane, çay ocağı gibi yerlerde bina amirinin gerek görmesi halinde ihtiyaç duyulan bu gibi araçlar kullanılabilir.

4- Elektrik Panolarında sigortaların nerelere ait olduğu belirtilecektir.

C-BİNA BÖLÜMLERİNE AİT TEDBİRLER:

Binanın inşası, Bina yerleşimi, Bina ulaşım yolları, Bina taşıyıcı sistemi stabilizesi, Yangın kompartımanları, Bacalar, Kazan Daireleri, Duvarlar, Cepheler, Çatılar, Binada kullanılacak yapı malzemeleri, Kaçış yolları, Kaçış merdivenleri, Acil çıkış zorunluluğu, kaçış yolu kapıları gibi hususlarda Millî Eğitim Bakanlığı Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesinin ilgili hükümlerine titizlikle uyulacaktır.

* Kazan Daireleri

- 1- Kalorifer kazan dairesine yakıt dökülmemesine dikkat edilecek kazan dairesinde yangına karşı önlemler alınacaktır.
- 2- Kazan dairesi için bir talimat hazırlanacak, kazan dairesinde bakıldığında kolayca görülebilecek bir yere asılacak ve kaloriferciye tebliğ edilecektir.
- 3- Bacalar yılda bir kez Eylül-Ekim aylarında temizlettirilip, raporu dosyasında muhafaza edilecektir.
- 4- Yetkili bir kurum tarafından verilen; Kazan Dairesi İşletmeciliğini bitirdiğine dair sertifikası bulunmayan şahıslar, kazan dairesinde görevlendirilemez.
- 5- Kazan dairesinde kazan ile yakıt bölümü arasında bölme duvarı olması zorunludur.

* Doğalgaz Tesisatlı Kazan Daireleri

- 1- Kazan dairesinde doğalgaz gaz kaçaklarını algılayacak gaz detektörleri kullanılacaktır.
- 2- Kazan dairelerinde bulunan doğalgaz tesisatının veya bağlantı elemanlarının üzerinde ve çok yakınında yanıcı maddeler bulundurulamaz.
- 3- Doğalgazlı kazan dairesini işletecek personel mutlaka yetkili bir kurum tarafından verilen doğalgazlı kazan dairesi işletmeciliği kursunu bitirdiğine dair sertifikalı olmalıdır. Bunun uygulanmasında bina yetkili amiri sorumludur.
- 4- Kazan Dairesine doğalgazla ilgili dikkat edilecek hususları belirten uyarı levhaları asılacaktır.
- 5- Kazan Dairesine Doğalgaz yakıtlı Kalorifer Kazanı İşletme Talimatı asılacaktır.
- 6- Bina içi tesisatın, gaz kesme tüketim cihazlarının ve bacaların periyodik kontrolleri ve bakımları yetkili servislere yaptırılır.

* Sobalar ve Bacalar

- 1- Isıtma aracı olarak soba kullanılan yerlerde, soba, tahta ve boyalı kısımlara zarar vermeyecek şekilde altına metal kaplı tabla, mermer veya benzeri malzeme konularak kurulur. Taban beton ise bu önlem zaruri değildir.
- 2- Kullanım esnasında soba kapakları açık bırakılamaz, altında ve yanlarında odun, çira, kömür, kibrit, benzin, gaz ve benzeri yanıcı ve parlayıcı madde bulundurulmaz. Odun ve kömür gibi katı yakıtlar ile yüksek oranda ısı bırakan sıvı yakıtlar kullanıldığı takdirde borular ayda bir bacalar ise iki ayda bir temizlenir. Baca temizliği mahallin itfaiye teşkilatı tarafından yapılır.

* Çatılar

1- Çatılarda yangına karşı koruma gereçlerinden başka bir eşya, yanıcı, patlayıcı madde bulundurulamaz. Çatının, depo ve arşiv olarak kullanılması için sprinkler sistemi ile korunması zorunludur.

2- Çatıya elektrik tesisatı çekilemez. Isıtma, soğutma, haberleşme ve iletişim, alıcı, verici cihazlarına, yerleştirilmesi zorunlu olduğu hallerde çatıya, elektrikli cihazlar yerleştirmek gerekirse yangına karşı ilave tedbirler alınarak yetkili kişiler eliyle elektrik tesisatı çekilebilir.

3- Çatı giriş kapısı devamlı kapalı ve kilitli tutulur. Çatıya bina yetkilisinin izni ile çıkılabilir. Çatı araları periyodik olarak temizlenir.

* Mutfaklar, Çay Ocakları ve LPG Tüplerinin Kullanılması

1- Yüksek binalar içinde bulunan mutfaklar ile bir anda 100'den fazla kişiye hizmet veren mutfakların davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılmalı ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama, gaz kesme ve uyarı tesisatı kurulması şarttır.

2- Mutfakların bodrumda olması ve gaz kullanılması halinde, havalandırma sistemleri yapılır. İkinci bir çıkış tesis edilmeksizin gaz kullanılması yasaktır.

3- Mutfak ve çay ocakları, binanın diğer kısımlarından en az 120 dakika süreyle yangına dayanıklı bölmeler ile ayrılmış biçimde konuşlandırılır. Bölme olarak ahşap ve diğer kolay yanıcı maddeler kullanılmaz.

4- Bina dışında bulunan sanayi tüplerinin bina içindeki tesisata yapılacak bağlantılarının, çelik çekme veya bakır borular ile rekor kullanılmadan kaynaklı olması gerekir. Ana bağlantı borusuna kolay görülen ve kolay açılan bir ana açma-kapama valfi takılır. Tesisat, duvar/zemin içerisinden geçirilemez.

5- LPG tüpleri dik konumda bulundurulur. Tüp ile ocak, şofben, kombi gibi cihazlar arasında hortum kullanılması gerektiğinde, en fazla 150 cm uzunluğunda ve ilgili standartlara uygun eksiz hortum kullanılır ve bağlantılar kelepçe ile sıkılır.

6- LPG kullanılan sanayi tipi büyük mutfaklarda gaz kaçağını tespit eden ve sesli olarak uyarı gaz uyarı cihazının bulundurulması mecburidir. Bodrum katlarında LPG tüpü bulundurulamaz.

D- NÖBET HİZMETLERİ

1- Mesai İçi Nöbet:

Millî Eğitim Müdürlüğünde, nöbetçi memur olarak görevlendirilen personel, mesai başlangıcından bitimine kadar sorumlu olduğu bölümde yangına karşı tedbirleri kontrol etmek ve aldırarak yükümlüdür.

2- Gece Bekçisi:

Gece bekçisi olarak görevlendirilen personel, Gece Bekçiliği Talimatında belirtilen hususlara titizlikle riayet edecek, diğer tedbirleri kontrol edip, gerekli tedbirleri alacaktır.

E- TAŞINABİLİR SÖNDÜRME CİHAZLARI

Taşınabilir söndürme cihazlarının tipi ve sayısı, mekânlarda var olan durum ve risklere göre belirlenir. Buna göre;

1) Düşük tehlike sınıfında her 500 m², orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında her 250 m² alan için 1 adet olmak üzere, uygun tipte 6 kg'lık yangın söndürme cihazı, ayrıca depolarda, tesisat dairelerinde ve benzeri yerlerde tekerlekli yangın söndürme cihazı bulundurulması gerekir.

2) Taşınabilir söndürme cihazları için, söndürücünün duvara bağlantı asma halkası duvardan kolaylıkla alınabilecek ve zeminden asma halkasına olan uzaklığı yaklaşık 90 cm'yi aşmayacak şekilde montaj yapılır.

3) Arabalı yangın söndürücülerin TS- EN 1866 ve diğer taşınabilir yangın söndürme tüplerinin TS 862- EN 3 kalite belgeli olması şarttır.

4) Yangın söndürücülerin periyodik kontrolü ve bakımı TS-İSO 11602-2 standardına göre yapılır. Söndürücülerin bakımını yapan üreticinin veya servis firmalarının Sanayi ve Ticaret Bakanlığının dolum ve servis yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Servis veren firmalar, istenildiğinde müşterilerine belgelerini göstermekle yükümlüdürler.

5) Söndürme cihazlarının yılda bir kez yerinde genel kontrolleri yapılması, standartlara uygun toz kullanılması ve dört yılsonunda içindeki söndürücü maddelerin yenilenerek hidrostatik testlerin yapılması gereklidir.

F- ACİL DURUM EKİBİ KURULUŞU VE GÖREVLERİ:

Ekiplerin Kuruluşu: Millî Eğitim Müdürlüğünce aşağıdaki ekipler oluşturulmuştur.
(Ek-.....)

a) Söndürme ekibi,	b) Kurtarma ekibi,
c) Koruma ekibi,	d) İlk yardım ekibi.

Sivil Savunma Servisleri kurulmuş olan okullarda; söz konusu ekiplerin görevleri, bu servislerce yürütülür.

Her ekipte bir ekip başı bulunur. Ekip başı, aynı zamanda iç düzenlemeyi uygulamakla görevli amirin yardımcısıdır.

1- Yangının Mesai Saatleri İçerisinde Olması:

Yangını ilk gören şahıs, mevcut haber verme sistemini (çan, zil, telsiz, telefon vb.) harekete geçirmekle beraber önce telefonla (110) İtfaiyeyi haberdar edecektir. Yangın haberini alan, Acil Durum Ekipleri kendilerine ait araç-gereçleri alarak derhal olay yerine hareket edeceklerdir. Yangın mahallinde ise her ekip kendi görevini yapacaktır.

2- Yangının Mesai Saatleri Dışında Olması:

Yangını ilk gören şahıs mevcut haber verme sistemini derhal harekete geçirmekle beraber, bulunulan yerde telefonla (110) önce şehir itfaiyesine, sonra çevredeki kurumların söndürme ekiplerine, polise (155) ve Jandarmaya (156) yangın ihbarında bulunur. Ayrıca ihbar telefonu yanındaki listeye bakarak bu talimatı uygulamakla görevli amir ve diğer ilgilileri telefon vs. olay yerine çağıracaktır.

Yangından haberdar olan bu talimatı uygulamakla görevli amir ile acil durum ekibinde görevli olan personel en seri şekilde görev başına gelip söndürme, kurtarma, koruma ve ilkyardım işlerini yürütür.

G- YANGIN GÜVENLİĞİ SORUMLULUĞU:

1- **Yangın Güvenliği Sorumlusu:** : Müdürlüğümüze bağlı okul ve kurum binalarında yangın güvenliğinden kurum amiri veya yöneticileri sorumludur. Daire Amirinin takdirine göre, binanın her katı için Yangın Güvenliği Sorumlusu belirlenecektir.

2- Müdürlüğümüze bağlı okul/kurumlar Millî Eğitim Bakanlığı Yangın İç Düzenleme Talimatı (Ek-....) üzerinde acil durum ekipleri tablosunu oluşturup, Yangın söndürme malzemelerinin, elektrik sigorta panolarının, bina çıkış yollarının kroki üzerinde belirtilip her kata asacaklardır.

H- EĞİTİM

Oluşturulan ekiplerin personeli yangından korunma, yangının söndürülmesi, can ve mal kurtarma ile ilkyardım faaliyetleri ve itfaiye ile işbirliği ve organizasyon sağlanması konularında, eğitilir ve yapılan tatbikatlar ile bilgi ve becerileri artırılır. Ayrıca bütün görevliler ve gece bekçileri binadaki yangın söndürme alet ve edevatının nasıl kullanılacağı ve en kısa zamanda itfaiyeye nasıl ulaşılacağı konularında tatbiki eğitimden geçirilir. **Okul / Kurumda senede en az 1 kez söndürme ve tahlive tatbikatı yapılır.**

İ- DENETİM:

Bu İç Düzenleme hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı;
Millî Eğitim Müdürlüğü Sivil Savunma Uzmanı ile İlköğretim Müfettişlerince yapılır.

I- DİĞER HUSUSLAR

Bu İç Düzenlemede tanımlanmamış açıklık gereken hususlarda Millî Eğitim Bakanlığı Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesine <http://mevzuat.meb.gov.tr> adresinde bakılacaktır.

J- YÜRÜTME

Bu İç Düzenleme yayınlandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.İlgililer ve personelin talimatın uygulanması konusunda hassasiyet göstermelerini rica ederim.

...../.../2009

Millî Eğitim Müdürü
(İmza-Mühür)

EK-.... Yangın İç Düzenleme Talimatı
EK-.... Acil Durum Ekiplerinin Listesi